

గోపాలం నిరాకణ, దిక్కుగా అయడలేరాడు. దారి పొడగాగా ఉండవ లావుతువే ఉన్నాడు. పెళ్ళివారి అల్లుడు అనియెట ఉంది. వెళ్లెళ్ళవోతుంటే "కళ్లు కెక్కువేండుకు కళ్లు వట్టా" అనేకే "రామిదూ పిళ్ళివ్వరా అన్న ప్రతి కే వివసవ్పాయి."

గొంపేపటికి రాముడు వచ్చింది. ఓ వన్నెండేళ్ళ పిల్ల తొడ ముట్టగా వుంది. గోపాలం లోపల ఉపూ మడవడపోతున్నాడు క్రావు సర్ని లారేదని. కాన్నగరు అమ్మగారు కళ్లు కెక్కువీ లోకి వడిచారు గోపాలం యరాలావంగా పిళ్ళిండుకొని కళ్ళుకుడకమ్మరించుకున్నాడు. అ పని అడిగిన మరో కుడాడిగిది అకడికి కళ్ళి బాల్లు వ్పాయి అనే వంగతి గుర్తు! లారేడు. ఎంత ముడుకుగా ఉండాలనుకున్నాలో అంత వరద్యానం పని చేసేకాడు. అ పిల్ల వ్యావృకోలేక వక్కమంది. గోపాలం ఒక్క మరచి పోయి వెలు పిటికొట్టాడు. అ ఉప్పుడికి యిట్లో వాళ్లు తొంగి తూకారు. కాడి జారింపేమో అని ఉడుకొన్నాడు. ఇంకా నవ్వుతున్న అ పిల్లకేపి పళ్లు వడివతి లారేస్తూ. గొడ్డు క్రిందపడిపోయేటట్లుగా చూసి. వివసిసా లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. కడుస్తున్న వారల్లా వెనక్కు అర్రువ జారాడు. మన్నటి కేం బాల్లు తడిసి వుండవంతో అర్రువ జారింది. వెనకారే వస్తున్న అ అమ్మాయి చేతిలోని బిట్టె అర్రు చేత కతవహన మంటానానం చేయించింది. రెండుసార్లు కంగడుగా లేవబోయి లారం లేక వెమ్మడిగా లేవే లోకం అందరూ మూగి లేవడికారు. మన్నటి గట్టు చేయించుకొన్నందుకు తనది వడిసాళ్లయినా తిట్టకున్నాడు అవ్వదామనుకున్న వియ్యంతుడు.

ఇంక గోపాలానికి అమ్మాయిని చూడ అర్ధివ్వలేదు. ఎవరి మొహాన కొంచెం చిరునవ్వు కనిపించినా తన్ని తూపేసిని ఒకటే చిరాకు వడిపోసాగాడు. ఎలాగో అమ్మాయిని చూడట మయ్యదవిపించి కాపీ డిపిస్తు వేవిచారు. దివన్ని కనిదీరా నమలుతున్న గోపాలం వమ్మ విర గొట్టటానికి కళాప్రయత్న చేసిందొక రాయి.

అయితే పాదావుడిలో ఎవరూ వట్టించుకోలేదు. కచ్చే అప్పుకే మాత్రం జాగ్రత్తగా జారకుండా ముంమా, వెనకా

మాసుకుంటూ వచ్చాడు. అమ్మాయిని ఇంకోసారి చూర్చా మని కాబోసు. అది అమ్మంక్కణ చెవులు కొడుక్కన్నాడు.

అ పిల్లను చేసుకోమగాక చేసుకోను అన్నాడు గోపాలం. ఎవరెన్ని విదాల చెప్పినా వినలేదు. పోపిలే నచ్చిక కాన్ని చేసుకొంటాడు అని వూడకొన్నాడు.

ఇంకో నందింధంలో వెళ్ళిచూపులు అని అన్నీ వర్ణం గానే అరిగయి. కాపీ గోపాలం నేను చేసుకోను అన్నాడు. ఎందుకంటే ఆ అమ్మాయి 'కోటొట్ట' వెట్టుకొంటి. వెళ్ళయిన తడవత నీ యివ్వం వచ్చికట్టు వెర్రిండుకో అంటే విన్నాడు కాదు. అలాగే యింకో నందింధం. మావ గారి మీసాల వచ్చలేదు. ఇంకొకరిట్లో మర్యాదపాల ఎక్కువ అయినందు వంనో వ్యక్తిత్వం లేది మనమణగా కావించి ఒప్పుకోలేదు. కోటొట్ట వెట్టుకోవి పిల్ల. మీసాల లేది మావ. అతి మర్యాద చేయని ఇతరులూ ఇలాంటివే మరికొన్ని కుడిరిన నందింధాల తేవటం కష్టమే అయింది కాపీ గోపాలం నాన్నగారి దబ్బు పెళ్ళిక్క పేరయ్యింకి 'అందరం'లాగ వదిచేసి మొత్తానికి గోపాలం అనుకొన్న హంగుంబ్ని వున్న పిల్ల వచ్చింది.

పెళ్ళి మాత్రం సరిగా జరిగిందా. ప్రతివాడికీ పేచీమే. మంగళ స్నానానికి చలిలో ఎవడు లేస్తాడు పామ్మన్నాడు. అంతపేపు పీఠంమీద కూచోవన్నాడు. చిన్న పిల్లవాడివి నమునాయింపట్టు నమునాయింది మంగళ సూత్రం కట్టే వరకూ తీసుకుని రావటం గగనమయింది తీరా ముడివెయ్య మంటే మిడిగుడ్లు వేకారు గోపాలం.

ఏ ముడి వెయ్యాలన్న ప్రక్క వచ్చింది. గోపాలా వికి ముడివెయ్యంం రాదు. ఎంత వేర్చుకోవాలని ప్రయత్నించినా లారేదు. స్కూల్లో వున్నప్పుడు వేర్చుకొన్న 'నబ్బో' అన్నీ గుర్తు తెచ్చుకోవటాని! ప్రయత్నించాడు. ఎది వేయూ! అందరూ తెల్లబోయి చూస్తున్నారు క్షణ త్రిమ యీ పాటికి అయిపోయి వుండజా. అది రెండుసార్లు అపేసి. మూడోసారి మొడలు పెట్టారు. పెళ్ళి కూతురు పిల్ల బెంబేల పడిపోయింది. ఈ వడినీతిలో వాళ్ళమ్మ కార్యం జరిపివేసింది.

"ఇంటి పేరే తిక్కవారయ్యో! ఆ మాత్రం తిక్క ఉండకుండా పోతుందా ఏమిటి" అని సరిపెట్టేసారు మధ్య వర్తకులు. ఆ ప్రకారం గోపాలం వెళ్ళి జరిగి పోయింది.

తన జీవితంలో జరిగిన విషయాల్ని ఆ కథలో ఉండటం ఏంటి? అని గోపాలానికి ఆశ్చర్యం కలిగింది. నా వంగతి తెలుసుకున్నవారే ఈవది చేసుకొంది. ఎవరూ అది అలోచనలో వచ్చారు గోపాలం. దిన్నె వోరుగా ప్రయాణం చేస్తోంది. ఇప్పుడిప్పుడే అందరికీ దిన్నె ప్రయాణం తోపాటు తెలుస్తోంది.

అవలా ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్న దిన్నెలో గోపాలం రక్తవత్తితో కలసి ఎక్కకపోయే వాడే. కానీ అది దిన్నె దిన్నె. తన పోతే కొండమీదే వుండి పోవాలి. వెంటేమో అయిపోస్తోంది. తప్పని పక్షిగా ఎక్కాడు. ముందు వరుసలో ఓ నాణగు పీల్లకవి ఉద్దేశించినా దాంట్లో అప్పటికే అయిదుగురున్నారు. వాళ్ళని అటు జరిపి చివరగా ఇద్దరికీ భారీ చేయించారు కండక్టరు. ఆ కండక్టరులో గోపాలానికి పాత ప్రపంచంలోనే ఎక్కువమందిని ఎలావుంచాడో చెప్పటానికి బ్రహ్మకీ విష్ణుమూర్తివే రియమింపబడిన వలనా దారుడు గుడ్లకొచ్చాడు. కిడికి వైవంకా మగవాళ్ళే ఉండటంవల్ల గోపాలం చివర తన తాకాది కూచోబెట్టి అవిడకీ ఇకరుంకీ మధ్యన తను కూచున్నాననిపించాడు చూపెనాళ్ళకీ.

పొడుగుపీల్లకీ దగ్గరగానే ఇంకోవైపు కిడికి పొడుగున ఓ వరకూచింది. దాంట్లో మనసులు ఏ ఒక్కటి జరగటానికి బిలు లేనంతగా ఇరుక్కుపోయాను బుర్రమీసాల అసామి తోపిడిలో పీల్లలో 4, 5 అంగుళాలు మాత్రమే మిగుచ్చుకోగలిగారు. ఏగరెట్టు పోగంకో ఉక్కిరిబిక్కిరి చేపేస్తున్నారు. ఒక్కో జన్మలో ఉన్నపోతువై వుట్టరోయే వాళ్ళని. అంతటి సరకంలోకూడా పుస్తకంలో చదివ గది గిన గోపాలం మంచి పుస్తక ప్రయోజనం ఉండాలి.

కానీ యదాలావంగా కిడికి పై అద్దామీద తగిరించిన కేసుకృపటాల్నిచూసి కొయ్యదారి పోయాడు గోపాలం. మొకం వారిపోయింది. ఇదేం కర్కరా నాయనా అనుకొన్నాడు. వెరవ కేసుకృపటాలు (పాతకలు క్షమించాలి

యిది నా ఆప్రాయం కాదు గోపాలం) ఎక్కడ వడితే ఆక్కడ తగిరిస్తారు. ఈ పిగడల్ల పొగలవరకే కేసు దెండుకూ వెద్దం కి మందిపోతున్నట్లు. అయినా ప్రయాణం నాణగు గంటలు యీ నాణగు గంటలు ఆ పవళాది చూస్తూ కూర్చోవలసివే నా అక్క అక్క. ఏం చేయాలి కొంచెం వక్కకి జరగటానికి ఆతను ప్రయత్నించగానే వానన పని గట్టిప అయిదుగురు అయిదువారల్లో గర్జించారు. ఆ సందర్భంలో గోపాలం సీటు ఆనబడే సామాజ్యం మరీకొంత సంపాదించాడు ఇంక కడలే సీటే లేకుండా పోతుందని గోపాలం అలాగే చూర్చుందిపోయాడు. కానీ మనసు పరివరించడం పోతుంది. యికమాస్తూ ఉండలేనా అనుకొన్నాడు గోపాలం.

"కొంచెం వక్కకి జరగుమా అన్నాడు పెళ్ళాల్ని" దాగుంది ఇప్పుడే ఈ ఇనవకమ్మి నన్ను చెప్పెస్తోంది. ఇంకా జరగమంటే నేనేం చేయను" పాపం దిద్దకపోతే కష్టంగావుంది కూర్చోడం అంటూ అర్థంబుగా పాపదూతి తెలిపాడు అరవ ముఃలాయన. గోపాలం మనస్సు ఆక్రోశించింది. ఇలాంటి విషయంలో పెళ్ళామయినా, డ్రయినా ఎవరైనా ఒకటే పీకు ఏంబారేరు. పీకు మప్పే అంటూ మెదడు ఆలోచనలు విడతలు రిడతలుగా వంపడం మొదలు పెట్టింది. పోనీ తనయినారేని నిండువా అవి ప్రయత్నించాడు కానీ రెండు వైపులావున్న ఒత్తికి ఏయకలేదు. తను కావాలంటే అదిరనున్న అరనాయన లేక తప్పదు.

"ఎవండీ తాతగారు కొండం లేస్తారా."

"ఎందరూం! నీ గోల యింకాకర్చింది యాస్తుండా" విన్నాడు కాదు, ఆ అరవశానికి ఎలా ఎవరించాలో అర్థం కాలేదు గోపాలానికి ద్రైకడుకూడా రెండుసార్లు వెనక్కి తిరిగి చూసాడు. గోపాలం బుర్ర గిర్రున తిరిగిపోయింది. తిక్క ప్రవేశించింది. జట్టు బొంబం పీక్కున్నాడు తేమికి వటాదికేపిచూసినప్పడల్లా కోపం పొంగి పొరలింది.

"ఎమిటండి ఎందుక జట్టు పీక్కుంటున్నాడు" - "పి మోహం" "నవ్వుకొకే వెదవ వాగుడు" అని గట్టిగా కన్నడకొన్నాడు. అవిడ నవ్వుపుగోలేక నకమకమయింది.

(రకేపం)